

Mishnah Ta'anit, chapter 1

משנה תענית פרק א

(1) [Since the previous Tractate Rosh HaShanah stated: On Sukkot judgment is passed regarding rain, (Rosh HaShanah 1:2) therefore our Mishnah continues here to teach us:] From when do we mention the power of [G-d to bring down] rain [in the prayers]? Rabbi Eliezer says: On the first day of the [Sukkot] Festival. Rabbi Yehoshua says: On the last day of the Sukkot Festival. Rabbi Yehoshua said to him [to Rabbi Eliezer]: Since rain [on Sukkot] is a bad omen [to be compared with a servant who came to pour for his master, who spilled the jug on his face as if saying I don't want your services], why would one mention [rain on the Festival]? Said Rabbi Eliezer to him: I too, did not say he should pray for rain, only that he mentions rain: [משיב הרוח ומוריד הגשם] "He causes the wind to blow and the rain to fall" i.e., in its season. He said to him: If this be the case [and it is not a prayer] then he should mention it all year-round, [the *halachah* follows Rabbi Yehoshua].

(2) We only mention rain [i.e., משיב הרוח ומוריד הגשם] close to the rainy season [meaning, the eighth day of the Festival, following the view of Rabbi Yehoshua]. [Another explanation: Both, Rabbis Yehoshua and Eliezer, agree that: We only pray for rain, i.e., ותן טל ומטר, close to the rainy season [meaning in the month of MarHeshvon]. Rabbi Yehudah says: The last [*hazzan*] to step before the Ark [who prays *mussaf*] on the last day of the [Sukkot] festival [is the one who]

רבנו עובדיה מברטנורא

א מאימתי מזכירין גבורות גשמים. אידי דתנא במסכת ראש השנה דסליק מינה ובחג נידונין על המים, תנא הכא מאימתי מזכירין גבורות גשמים. ולפי שהגשמים אחת מגבורותיו של הקב"ה דכתיב (איוב ה) עושה גדולות ואין חקר הנותן מטר על פני ארץ, משום הכי קרי להו גבורות גשמים: מיום טוב האחרון של חג. אבל כל שבעת ימי החג לא, שהגשמים לימי סוכה סימן קללה. משל לעבד שבא למוזג כוס לרבו ושפר לו רבו קיתון על פניו, כלומר אי אפשרי בשמושך: אם כן. אתה אומר מזכירין אע"פ שאין שואלין הואיל ומשמע בעונתו אפילו בקיץ וזכירו, ומה אתה נותן סימן מיום טוב ראשון. והלכה כרבי יהושע: ב אין שואלים את הגשמים. היינו אין מזכירין את הגשמים: אלא סמוך לגשמים. דהיינו יום שמיני של חג, דמן החג ואילך זמן גשמים הוא. וסתמא כרבי יהושע. פירוש אחר, ר' אליעזר ור' יהושע דפליגי לעיל בהזכרת גשמים, מודים הם לענין שאלה, דהיינו לומר תן טל ומטר שאין שואלין אותן אלא סמוך לגשם, דהיינו בשלשה במרחשון או בשבעה בו.

makes mention [of the powers of rain, משיב הרוח ומוריד הגשם — He causes the wind to blow and the rain to fall,] the first one [who prays *shahrit*] does not. On the first day of Pesah, the first [*hazzan* who prays *shahrit*] mentions [משיב הרוח ומוריד הגשם], but the last [*hazzan* who prays *mussaf*] does not. Until when do we pray for rain? [Another version is that] Rabbi Yehudah says: Until after Pesah passes. Rabbi Meir says: Until Nissan has passed, as it is said: “He caused it to rain for you in the first month [Nissan] the early rain and the latter rain” (Joel 2:23).

טוב האחרון של חג, האחרון מזכיר, הראשון אינו מזכיר. ביום טוב הראשון של פסח, הראשון מזכיר, האחרון אינו מזכיר. עד אמתיו שואלין את הגשמים, רבי יהודה אומר, עד שיעבור הפסח. רבי מאיר אומר, עד שיצא ניסן, שנאמר (ויאל ב) ויורד לכם גשם, מורה ומלקוש בראשון: ג בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים. רבן גמליאל אומר בשבעה בו, חמשה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת: ד הגיע שבעה עשר במרחשון ולא ירדו גשמים, התחילו היחידים מתענין שלש תעניות. אוכלין ושותין משחשכה, ומתריין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל

- (3) [In Israel] on the third of MarHeshvan we begin to pray [רותן טל ומטר] for rain [in ברך עלינו]. Rabban Gamliel says: On its seventh day, which is fifteen days after the [Sukkot] festival, so that the last [pilgrims] of Israel [returning home from Jerusalem] may reach the Euphrates river [before the rains. However, in the Diaspora rain is not requested until sixty days into the Tishrei cycle].
- (4) If the seventeenth of MarHeshvan arrived and it did not yet rain [according to Rabbi Meir (Ta'anit 6a) there should already have been three rains by this time], the distinguished [Torah Scholars] would begin fasting three fasts [Monday, Thursday and the following Monday]. They may eat [until they go to sleep unless he stipulates that he still intends to eat before dawn] and [he may] drink after dark [until dawn even without a stipulation]. They are permitted to work, bathe,

רבנו עובדיה מברטנורא

כדמפרשי תנאי לקמן במתניתין: האחרון. המתפלל תפלת מוסף מזכיר מוריד הגשם: והראשון המתפלל תפלת שחרית אינו מזכיר גשם אלא טל. והלכה כרבי יהודה. והא דתנן בסמוך ר' יהודה אומר עד שיעבור הפסח, והכא קאמר רבי יהודה ביום טוב הראשון של פסח, האחרון אינו מזכיר, תרי תנאי נינהו ואליבא דרבי יהודה: ג בשלשה במרחשון שואלין את הגשמים. אומרים טל ומטר בברכת השנים. והני מילי בארץ ישראל, אבל בגולה אין שואלין עד ששים יום לתקופת תשרי, וביום ששים עצמו מתחילין לשאול הגשמים: האחרון שבישראל לנהר פרת. אותן שעלו לרגל החוזרים לבתיהן, ולא יפסיקום הגשמים: ד הגיע שבעה עשר במרחשון. וכבר עברו שלשה זמנים, שהם שלשה במרחשון ושבעה, ושבעה עשר: התחילו היחידים. תלמידי חכמים: שלש תעניות. שני וחמישי ושני: אוכלים ושותים משחשיכה. מותר להם לאכול ולשתות כל ליל

anoint [themselves with oil], wear shoes and have marital relations.

(5) If Rosh Hodesh Kislev arrived and it still had not yet rained, Bet Din decrees three fasts on the entire community [Monday, Thursday and the following Monday]. They may eat and drink after dark and they are permitted to work, bathe, anoint [themselves with oil], wear shoes and have martial relations.

(6) If these fast days passed, and there was no answer to their prayers, the Bet Din decreed three more fasts. They may eat and drink [only] while it is still daytime and they may not work, bathe, anoint [themselves with oil], wear shoes, and have martial relations. The Bath houses are closed. If these fast days passed and there was [still] no answer to their prayers, the Bet Din decrees seven more fasts, making [a total of] thirteen fasts on the community [the fast days of the Torah Scholars were not included in this total]. The latter [seven fasts] were more stringent than the former [six fasts] since regarding the latter they blow the shofar [to announce the fasts] and the shops are closed. However, on Mondays the doors [of the shops] were partially opened towards evening, while on Thursdays they are permitted [to be open the entire day] in honor of Shabbat.

(7) If these fasts had passed and they were still not answered, then commerce is reduced, as is also, building and planting [for pleasure], betrothals and marriage [for one who already has children (Tiferet Yisrael)]; and greetings are curtailed

רבנו עובדיה מברטנורא

התענית עד שיעלה עמוד השחר, כל זמן שלא ישן. אבל לאחר שישן שינת קבע, אסור לאכול ולשתות אם לא התנה מתחלה קודם שישן. ואית דאמרי, דאכילה בעיא תנאי, שתיה לא בעיא תנאי, דאין קבע לשתייה. והכי מסתברא: **ו שהן שלש עשרה תעניות על הצבור.** שכבר התענו שש ותעניות דיחידים אינם מן המנין: **מתריעין.** בשפורות: **בשני מטיין.** בשני של תענית פותחין דלתי החנויות קצת לעת ערב, אבל אין מוציאין סחורתן לחוץ: **ובחמישי מותרין.** לפתוח כל היום: **ז בבנין ובנטיעה.** ודוקא בנין של שמחה, כגון בית חתנות לעשות בו חופתו. ונטיעה של שמחה, כגון אילן גדול המייסך על הארץ לטייל המלכים תחתיו. אבל בית לדור בו ונטיעת אילן לפירותיו מותר:

Copyright © 2008 eMishnah.com All Rights Reserved.
Excerpted from "The Mishnah: A New Integrated Translation and Commentary"
Distributed by Israel Book Shop (732) 901-3009

ובתשמיש המטה: ה הגיע ראש חדש כסלו ולא ירדו גשמים, בית דין גוזרין שלש תעניות על הצבור. אוכלין ושותין משחשכה, ומתריין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה: **ו עברו אלו ולא נענו** בית דין גוזרין שלש תעניות אחרות על הצבור. אוכלין ושותין מבעוד יום, ואסורין במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה, ונועלין את המרחצאות. עברו אלו ולא נענו, בית דין גוזרין (עליהם) עוד שבע, שהן שלש עשרה תעניות על הצבור. הרי אלו יתרות על הראשונות, שבאלו מתריעין ונועלין את החנויות, בשני מטיין עם השכה, ובחמישי מתריין מפני כבוד השבת: **ז עברו אלו ולא נענו, ממעטין במשא ומתן, בבנין ובנטיעה, בארוסין ובנשואין ובשאלת שלום בין אדם**

in a manner of those who are under rebuke by Divine displeasure. The distinguished [Torah Scholars] begin fasting anew and continue until the end of Nissan. If Nissan passes and rain

לְחִבְרוּ, כִּבְנֵי אָדָם הַנְּזוּפִין לְמָקוֹם. הַיְחִידִים
חֹזְרִים וּמִתְעַנִּים עַד שֵׁיִצָּא נִסָּן. יֵצֵא נִסָּן
וְ[לֹא] יֵרְדוּ גְשָׁמִים, סִימָן קִלְלָה, שֶׁנֶּאֱמַר
(שְׁמוּאֵל א יב) הֲלוֹא קִצִּיר חֲטִיִּים הַיּוֹם, וְגו':

fell, [translated according to the version of the רע"ב see Tosfot Yom Tov] this is a sign of Divine anger, as it says [Regarding Samuel, who caused it to rain out of season,]: "Is it not wheat harvest today?" (I Samuel 1:17) [Whereupon the people asked him to pray for them. The aforementioned time frame was only valid for Israel proper, however, regarding other lands they would be subject to fasts according to the lack of rain after their rainy seasons.]

רַבְּנוּ עוֹבְדֵיהַ מְבַרְטְנוּרָא

יֵצֵא נִסָּן הַגְּשָׁמִים סִימָן קִלְלָה. כִּשְׁלֵא יֵרְדוּ כֻלָּל קוֹדֵם [שֵׁיִצָּא] נִסָּן. וְכֹל הַדֵּינִים הִלְלוּ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל
וּכְיוֹצֵא בָהּ. אֲבָל הָאִיִּים הַרְחוּקִים שׁוֹמְן הַגְּשָׁמִים שֶׁלָּהֶם אֵינּוּ כּוֹמֵן הַגְּשָׁמִים שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כֹּל אֶחָד
וְאֶחָד שׁוֹאֵל הַגְּשָׁמִים בּוֹמֵן שֶׁהוּא צָרִיךְ לָהֶם. וְאִם עֵבֵר אוֹתוֹ הַזְּמַן הַיְדוּעַ לֵהֵן וְלֹא יֵרְדוּ גְשָׁמִים, בֵּית
דִּין שֶׁל אוֹתוֹ מְקוֹם גּוֹזְרִים תְּעִנִּיּוֹת עַל הַצְּבוּר אַחַר שֶׁהִתְעַנּוּ הַיְחִידִים כְּסֹדֵר הַשְּׁנַיִם בְּמִתְנִיתֵין: